

Kaip elgtis išgirdus civilinės saugos signalą

Atmintinė gyventojams

Nelaimės, didelio masto avarijos įvyksta netikėtai. Tokiais atvejais gyventojai perspėjami šiais civilinės saugos signalais: įspėjamuoju garsiniu signalu „**Dėmesio visiems**“ ir įspėjamaisiais balsu skelbiamais signalais „**Cheminis pavojus**“, „**Radiacinis pavojus**“, „**Katastrofinis užtvindymas**“, „**Potvynio pavojus**“, „**Uragano pavojus**“, „**Oro pavojus**“ ir „**Perspėjimo sistemos patikrinimas**“.

„**Dėmesio visiems**“ – įspėjamasis pulsuojantis 3 min. trukmės kaukimo garsinis signalas skelbiamas gyventojams apie artėjančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos grėsmę perspėti perspėjimo sistemos patikrinimo ar pratybų metu. Atsižvelgiant į įvykio mastą, signalas gali būti perduodamas ūkio subjektų vadovų, savivaldybių administracijų direktorių sprendimu. Jeigu nelaimė didelė, šį signalą skelbia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas.

Išgirdę šį signalą,

- **nedelsiant įsijunkite radiją ar televizorių,**
- **išklausykite pranešimą, griežtai vykdykite rekomendacijas**

„**Radiacinis pavojus**“ – balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus. Atsižvelgiant į įvykio mastą, signalas gali būti perduodamas ūkio subjektų vadovų, savivaldybių administracijų direktorių sprendimu. Jeigu nelaimė didelė, šį signalą skelbia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas.

Išgirdę šį signalą,

- **atidžiai išklauskite pranešimą,**
- **griežtai laikykitės rekomendacijų,**
- **pasirūpinkite stabiliojo jodo preparatais (kalio jodidu arba kalio jodatu), jei buvo toks nurodymas,**
- **jei liekate namie, sandariai uždarykite langus, orlaides, uždenkite dūmtraukius, vėdinimo ir kitas angas. Duris uždenkite storu audeklu, jei yra galimybė, eikite į artimiausią slėptuvę.**

Jei gavote nurodymą evakuotis, pasiimkite:

- **pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlę, nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų,**
- **dokumentus (pasą, gimimo ir santuokos liudijimus, atestatą, diplomą, nuosavybės dokumentus),**
- **pinigus (grynuosius pinigus, kreditines korteles, vertybinius popierius, brangenybes),**
- **šeimynines relikvijas,**

- maisto 2-3 dienoms,
- reikalingus drabužius (pagal sezoną),
- tualetinius reikmenis,
- asmenines apsaugos priemones,
- nešiojamąjį radijo imtuvą, žibintuvėlį, atsarginius elementus, žiebtuvėlį.

Išeidami iš namų:

- užsidėkite respiratorių arba užsiriškite burną vatos ir marlės raiščiu,
- išjunkite dujas, elektros prietaisus, užsukite vandens sklendes.

Jei gyvenate kaime,

- suvarykite gyvulius į tvartą, sandariai uždarykite duris,
- sandariai uždenkite šulinius,
- užterštoje vietovėje nelieskite daiktų plikomis rankomis.

„**Cheminis pavojus**“ – balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus. Atsižvelgiant į įvykio mastą, signalas gali būti perduodamas ūkio subjektų vadovų, savivaldybių administracijų direktorių sprendimu. Jeigu nelaimė didelė, šį signalą skelbia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas.

Išgirdę šį signalą,

Jei esate lauke,

- stenkitės kuo skubiau išeiti iš užterštos zonos. Eikite civilinės saugos specialistų nurodyta kryptimi.

Jei esate namie,

- uždarykite duris, langus, orlaides, uždenkite dūmtraukius, vėdinimo ir kitas angas, sudrėkinkite rankšluosčius ar audeklo gabalus ir jais užkimškite durų apačią,
- langus ir duris sandariai apklijuokite lipnia juosta, uždenkite šulinius.

Jei ketinate evakuotis,

- pasiimkite dokumentus, pinigus, maisto 2–3 dienoms, reikalingus medikamentus,
- apsvilkite drabužiais, nepraleidžiančiais vandens, apsiukite guminius batus,
- išjunkite elektros prietaisus, užsukite vandens, dujų sklendes,

- **išeidami iš namų užsidėkite respiratorių arba užsiriškite burną vatos ir marlės raiščiu,**
- **į slėptuvę ar kitas nurodytas patalpas eikite statmenai vėjo kryptčiai, atviromis vietomis, venkite aukštos žolės, tankiai apsodintų vietų,**
- **nesislėpkite žemumose, rūsiuose, tuneliuose.**

„Katastrofinis užtvindymas“ – balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie katastrofinio užtvindymo grėsmę dėl galimos avarijos Kauno hidroelektrinėje. Šis signalas skelbiamas Kauno m., Kauno, Šakių, Jurbarko, Šilutės r. gyventojams, savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams, kuriems gresia tiesioginis užtvindymas, ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per įvardintų savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus. Atsižvelgiant į įvykio mastą, signalas gali būti perduodamas ūkio subjektų vadovų, savivaldybių administracijų direktorių sprendimu. Jeigu nelaimė didelė, šį signalą skelbia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas.

Išgirdę šį signalą,

- **atidžiai išklauskite pranešimą ir vykdykite nurodymus.**

„Potvynio pavojus“ – balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus. Atsižvelgiant į įvykio mastą, signalas gali būti perduodamas ūkio subjektų vadovų, savivaldybių administracijų direktorių sprendimu. Jeigu nelaimė didelė, šį signalą skelbia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas.

Išgirdę šį signalą,

- **pasirūpinkite savo turtu, gyvuliais, namais,**
- **namuose sukelkite daiktus kuo aukščiau, įrenginių (mechanizmų) metalines konstrukcijas patepkite tepalu,**
- **apsirūpinkite plaukiojimo priemonėmis, gumine avalyne,**
- **turėkite ne mažiau kaip 10-čiai parų ilgai negendančių maisto produktų, medikamentų, geriamojo vandens, degtukų, žvakių, žibalių lempų, malkų, mobiliojo ryšio telefoną, radijo imtuvą.**

Jei nutarėte evakuotis,

- **prieš palikdami namus, užsukite vandens, dujų sklendes, išjunkite elektrą,**
- **pasiimkite dokumentus, pinigus, vertybinius popierius, brangenybes, būtiniausias daiktus, maisto produktų, medikamentų,**
- **užrakinkite duris, uždarykite (užkalkite) langus,**
- **apie išvykimą informuokite seniūniją, kad būtų žinoma, kiek žmonių liko galimo potvynio (užtvindytoje) teritorijoje.**

„Uragano pavojus“ – balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie artėjantį hidrometeorologinį reiškinį, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus. Atsižvelgiant į įvykio mastą, signalas gali būti perduodamas ūkio subjektų vadovų, savivaldybių administracijų direktorių sprendimu. Jeigu nelaimė didelė, šį signalą skelbia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas.

Išgirdę informaciją, kad artėja uraganas,

- **jei gyvenate kaime, suvarykite gyvulius į tvartus, uždarykite tvartų, namų duris, langus, langines, sutvirtinkite pastatų stogus,**
- **išjunkite elektros prietaisus ir dujas,**
- **turėkite nešiojamąjį radijo imtuvą,**
- **būkite kuo toliau nuo langų,**
- **atidėkite keliones, būkite namie,**
- **jei uraganas užklupo lauke, nestovėkite po aukštais medžiais, prie elektros linijų,**
- **audros metu nesinaudokite mobiliuoju telefonu,**
- **jei esate mieste, slėpkitės gyvenamųjų namų laiptinėse, kitose priedangose.**

„Oro pavojus“ – skelbiamas visiems gyventojams, kai kyla tiesioginė priešo užpuolimo grėsmė. Skelbiamas tik Krašto apsaugos ministerijos sprendimu.

Išgirdę šį signalą,

- **atidžiai išklauskite informaciją ir vykdykite duotus nurodymus,**
- **eidami į slėptuvę pasiimkite tualetinių reikmenų, medikamentų, nešiojamąjį radijo imtuvą,**
- **jei liksite namie, imkitės apsaugos priemonių: lipnia juosta ar kt. apklijuokite langų stiklus, užtraukite užuolaidas, įsiveskite į vidų savo šunis, kates ir t.t., persikelkite į kambarį be langų (jei toks yra).**

„Perspėjimo sistemos patikrinimas“ – balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie vykdomą perspėjimo sistemos patikrinimą. Šis signalas skelbiamas taip pat ir kai įvyksta nesankcionuotas sirenų įjungimas. Jis skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus.